

de nette krant

herfst 2009 - nr. 4

Verantwoordelijke uitgever: Hubert Brouns, voorzitter Limburg.net • Gouverneur Verwilghensingel 32 • 3500 Hasselt

PAPIER EN KARTON RECYCLEREN

p. 2

HERFST IN DE TUIN

p. 6

Leuke spelletjes, strips en een prijsvraag voor onze tuinkabouters

p. 8

Iedereen doet het in de blauwe zak

PMD

In december doet de blauwe zak ook zijn intrede in alle Limburgse gemeenten waar het pmd-afval nu nog niet op die manier wordt ingezameld. Voor plastic flessen en flacons, metalen verpakkingen en drankkartons gebruiken alle Limburgers en de inwoners van Diest dan dezelfde oplossing. Een nieuwe stap in de richting van het uniforme afvalbeleid waar Limburg.net naar streeft.

In 2008 waren onze gezinnen samen goed voor liefst 15 331 ton pmd-afval. De tijd dat het allemaal werd gestort of verbrand, is gelukkig voorbij. Van de Vlaamse overheid moeten we er zelfs voor zorgen dat dit verpakkingsafval zoveel mogelijk wordt gerecycleerd. Zoals steeds kan dat alleen als het eerst goed wordt gesorteerd.

U zorgt ervoor dat uw blauwe zak uitsluitend pmd-afval bevat. Mooi, maar wat gebeurt er daarna? Om dat te achterhalen, nemen we u mee naar Veolia in Houthalen. Dit bedrijf zamelt de blauwe zakken in, kamt ze uit en perst de verschillende fracties samen tot balen voor de recyclagebedrijven. Hoe dat precies in zijn werk gaat, ontdekt u op pagina 4 en 5.

SAMEN MAKEN WE DE CIRKEL ROND

Het leeuwendeel van ons papier en karton is gemaakt van houtvezels. Daar hoeven gelukkig niet altijd bomen voor te sneuvelen. Oud papier en karton kan immers ook perfect worden gerecycled. Juist daarom wordt dit afval selectief ingezameld.

Maar hoe doen ze dat eigenlijk, papier recyclen? Hoe maken ze van uw oud papier weer maagdelijk wit schrijf- of printpapier? De recyclage verloopt in vier stappen.

STAP 1: SORTEREN EN PERSEN

Eerst wordt uw ingezameld papier en karton gesorteerd. Alles hangt af van de toekomstige toepassing. Oude kranten en tijdschriften zijn ideaal voor nieuwe kranten en tijdschriften. Papier van hogere kwaliteit is geschikt voor de productie van grafisch of hygiënisch papier. Van de rest van uw oud papier en karton worden vooral verpakkingen gemaakt. Het gesorteerde papierafval wordt in balen geperst, klaar voor de papierfabriek.

PAPIERBERG GROEIT

BIJNA 80 KILO PER PERSOON

We schrijven haast geen brieven meer. We mailen. Veel mensen kopen ook geen krant meer. Ze volgen het nieuws wel via het internet. Steeds meer documenten, brochures en ander leesvoer zijn digitaal beschikbaar. Toch blijft de hoeveelheid papierafval in Limburg stijgen. In 2008 ging het om gemiddeld 79,2 kg per inwoner. Ongetwijfeld zijn daar heel wat kilo's bij die makkelijk te vermijden waren.

GOED GEWETEN

NIET LANGER EEN GROTE VERVUILER

De papierindustrie was ooit een grote vervuiler. Dat is al lang niet meer het geval. De fabrieken zuiveren hun eigen afvalwater. Ze gebruiken ook geen chloorgas meer. Het werd vervangen door onschadelijke bleekmiddelen als zuurstof, ozon en waterstofperoxide.

STAP 2: PULPEN EN ZUIVEREN

In de fabriek vermalen ze het papier tot vezels waaraan ze water toevoegen. Zo ontstaat een grijze brij: de pulp. Die zit nog vol nietjes, paperclips, touwtjes, lijmrestjes en andere dingen die er niet in thuishoren. Daarom wordt de pulp nu eerst gezuiverd.

GEZONDE VEZELS

ZEVEN VOOR GEBRUIK

Papiervezels kunnen twee tot vijf keer worden gerecycled. Ze worden telkens wat korter en minder sterk. Bij de recyclage zeven ze de kortste vezels uit de pulp en voegen ze wat verse vezels toe. Alleen als die afkomstig zijn van hout uit duurzaam beheerde bossen, verdient het papier het FSC-keurmerk.

STAP 4: ZEVEN EN DROGEN

De pulp is nu klaar voor de papiermachine. Die zeft eerst een groot deel van het water uit de pulp. Daarna wordt het papier geperst, gedroogd en opgerold tot vaak gigantische papierenrollen. Eén enkele papiermachine produceert jaarlijks al snel meer dan 400 000 ton papier.

STAP 3: ONTINKTEN EN BLEKEN

De productie van heel wat papersoorten, zoals sanitair papier, vergt een bijkomende behandeling: ontinkten. Dat doen ze met een wasmiddel dat ervoor zorgt dat alle inkt komt bovendrijven. Nadat alle inktresten zijn verwijderd, voegen ze een bepaalde hoeveelheid verse houtvezels toe. Meestal wordt de pulp ook nog gebleekt.

ZUINIG MET PAPIER

- Bespaar alvast 50 procent door beide kanten van uw schrijf-, print- of kopieerpapier te gebruiken.
- Denk even na voor u mails, pdf's en andere digitale documenten print. Hebt u echt een afdruk nodig?
- Hebt u veel papier waarvan maar één kant werd bedrukt? Gebruik de andere kant als kladpapier. Met een nietje maakt u er in een wip een notitieboekje van.
- Geef de voorkeur aan duurzame stoffen servetten en tafelkleden. Veel mooier en gezelliger dan papier!

DUURZAAM BOSBEHEER

EEN NIEUWE BOOM VOOR ELKE BOOM DIE SNEUVELT

De aandacht voor duurzaam bosbeheer neemt de jongste jaren sterk toe. Duurzaam bosbeheer betekent dat elke boom die wordt gekapt door een nieuwe wordt vervangen. Voor de productie van milieuvriendelijk papier en karton mag uitsluitend hout uit duurzaam beheerde bossen worden gebruikt. Dat wordt streng gecontroleerd, van zagerij tot drukkerij. Op de verpakking van dergelijk papier prijkt het bekende FSC-label van de Forest Stewardship Council (Raad voor Goed Bosbeheer). Let erop telkens u papierwaren koopt!

Blauw is groen

Vanaf december zamen we in alle Limburgse gemeenten en Diest het pmd-afval in met de blauwe zak. Is dat in uw gemeente vandaag nog niet het geval, dan wordt het even wennen. Om u op weg te helpen, ontvangt u in november een kennismakingspakket. U zult spoedig merken dat de blauwe zak heel wat voordelen heeft. Minder ritjes naar het recyclagepark, bijvoorbeeld.

Pmd sorteren in de blauwe zak is de eerste schakel van het recyclageproces. In deze editie van De Nette Krant komt u erachter wat er met uw pmd-afval gebeurt nadat de ophaalwagen is langsgekomen.

Bossen halen tonnen CO₂ uit de lucht en zijn de groene longen van de planeet. In oktober vieren we de week van het bos. Daarom staan we even stil bij de papierberg die elk jaar weer wat hoger wordt. U ontdekt hoe ze van uw papierafval nieuw papier maken. Zo sneuvelen er alvast minder bomen. In de tuin houden hun bladeren de bodem gezond en vruchtbaar. Ook daarover vindt u in dit nummer meer informatie. Ik wens u alvast veel leesplezier.

Hubert Brouns
Voorzitter Limburg.net

limburg.net

KIPPENACTIE VOORKOMT RUIM 362 TON AFVAL

Een kip doet meer dan lekkere eitjes leggen. Geef ze de kans en ze pikt jaarlijks ook gretig 50 kilo tuin- en keukenafval weg. In het voorjaar zette Limburg.net een kippenactie op touw om de aankoop van kippen te stimuleren.

Tot 30 juni 2009 kon iedereen een bon uit Het Belang van Limburg knippen of downloaden van de website. De bon gaf recht op een korting van 6 euro bij de aankoop van drie kippen. Uit alle ingeleverde bonnen werden ook 33 deelnemers geloot. Zij wonnen een tegoed van 180 euro voor de aankoop van groenten en fruit.

2 545 Limburgse gezinnen, ruim drie keer zoveel als vorig jaar, leverden een bon in bij een van de 35 deelnemende handelaars. Concreet scharrelen dankzij de actie nu 7 248 kippen méér rond dan vorig jaar. Samen werken die op één jaar tijd 362 400 kilo afval weg. Een uitstekend resultaat!

GEZOND FRITUREN MET DE AFTELSTRIP

Frietjes, kroketten, frituurhapjes: wie lust ze niet? Maar de kwaliteit van de olie of het vet waarin u ze bakt, is niet alleen belangrijk voor de smaak, maar ook voor uw gezondheid. Daarom moet u de olie of het vet regelmatig verversen. Dankzij de Aftelstrip van Valorfrit weet u perfect wanneer u dat moet doen.

Bevestig de Aftelstrip aan het snoer van uw frituseuse. Na elke frituurbeurt scheurt u één strookje af. Na het laatste strookje is het tijd om uw olie of vet te verversen.

Laat afkoelen tot minder dan 40 graden en giet alles met een trechter in plastic flessen. Breng ze naar het recyclagepark of inzamelpunt. Daar vindt u meteen ook een nieuwe Aftelstrip. Smakelijk!

TWAALF NIEUWE VOLKSTUUNTJES IN KORTESSEM

Op 19 september 2009 gingen in Kortessesem twaalf nieuwe volkstuintjes open. Ze laten de bewoners kennismaken met de mogelijkheden en het principe van duurzaam en afvalvriendelijk tuinieren.

Liefhebbers die er aan de slag gaan, krijgen een cursus ecologisch tuinieren. Bovendien kunnen ze twee groeiseizoenen rekenen op praktische ondersteuning.

De volkstuintjes zijn het resultaat van een samenwerking tussen de gemeente, Limburg.net en de provincie onder de noemer Limburg Eco.Logisch.

GINGELOMNAAR WINT HAKSELAAR

Als deelnemer aan een van de activiteiten van Juni Compostmaand won de heer Hombroux uit Gingelom een Eliet Neo2-hakselaar ter waarde van 665 euro. Zijn raming van het volume snippers na het hakselen van een grote berg snoeihout kwam het dichtst in de buurt van de gemeten 1 240 liter.

Patrick Lismont, schepen in Gingelom en Hubert Brouns, voorzitter van Limburg.net, overhandigden de prijs op 16 oktober 2009.

PMD: VAN NUTTELOOS AFVAL TOT

Met dank aan de dames van Veolia

Vanaf december zamelen we in alle Limburgse gemeenten en Diest pmd-afval in met de blauwe zak. In veel gemeenten doen we dat nu al. De blauwe zakken worden er om de veertien dagen huis aan huis opgehaald. Maar waar gaan al die plastic flessen en flacons, metalen verpakkingen en drankkartons naartoe? En vooral: wat gebeurt ermee?

De Nette Krant reed mee met een van de pmd-ophaalwagens en belandde uiteindelijk bij de firma Veolia in Houthalen. Site manager Martine Meuws was zo vriendelijk een rondleiding te geven. Behoorlijk onder de indruk van de verschillende machines en sorteerlijnen vuurden we onze eerste vraag af.

Waar komt al dat pmd-afval vandaan?

“We verwerken hier vooral pmd-afval uit Limburg en Diest. Dat doen we in opdracht van Limburg.net. We halen het meestal huis aan huis op, in de bekende blauwe zakken. We verwerken ook pmd-afval uit de Antwerpse Kempen en een

kleine hoeveelheid uit Brussel. Dit jaar verwerkten we hier al meer dan 16 000 ton. We hebben ook sites in Lokeren en Charleroi, maar al het pmd-afval uit Limburg en Diest komt hier in Houthalen terecht.”

Haalt Veolia het hele jaar door ongeveer evenveel pmd-afval op?

“Nee hoor. De hoeveelheden schommelen en er zijn zelfs echte pieken. In de zomer, bijvoorbeeld, zeker als het erg warm is. De mensen hebben dan meer dorst en grijpen blijkbaar ook wat sneller naar drankjes in blik of plastic flessen.”

Wat gebeurt er precies met al die blauwe zakken?

“We stockeren de volle zakken in onze sorteerhallen. Ze gaan dan eerst naar een machine die de zakken scheurt en verwijdert. Daarna sorteren we de verschillende fracties van het pmd-afval: witte petflessen, groene petflessen, blauwe petflessen, metalen blikken, aluminium,

harde plastics en drankkartons. Dat gebeurt grotendeels automatisch, bijvoorbeeld met laserstralen, blazers, magneten of trilling. Zo hebben we een machine die met lichtreflectie petflessen detecteert en ze van de band blaast. Ze komen dan in een aparte ruimte terecht. Sterke magneten halen conserven en andere metalen verpakkingen uit het afval. Aluminium is niet magnetisch, maar daarvoor hebben we weer een andere oplossing. Kwaliteitscontroles blijven hoe dan ook noodzakelijk.”

Kwaliteitscontroles? Wat houden die precies in?

“Onze machines doen fantastisch werk, maar er blijven altijd materialen over die we met de hand moeten verwijderen en sorteren. Zo kunnen er tussen de harde plastics altijd nog wel wat drankkartons zitten. Onze dames zorgen er dan voor dat die toch nog bij de juiste

fractie terechtkomen. Dames, inderdaad, want er werken hier heel veel vrouwen. Dat handwerk is vooral in het begin van het proces een zware klus. De hoeveelheid ongesorteerd afval is dan immers nog groter en dat geldt dus ook voor de foutenmarge van onze machines. Voor de recyclage is de zuiverheid van de verschillende fracties essentieel. Daarom krijgen we hier elke maand ook nog eens controleurs van Fost Plus over de vloer. Uiteindelijk kunnen we zowat 86 procent van het afval in de blauwe zakken laten recycleren.”

Je ziet wel eens een blauwe zak staan waaraan met kleefband een plastic bus is vastgemaakt, bijvoorbeeld van een wasverzachter. Waarom mag dat eigenlijk niet?
“Alles wat aan de zak hangt, wordt samen met die zak verwijderd en belandt zo bij de restfractie. Zo'n bus wasverzachter wordt dan niet

EEN TWEEDE LEVEN VOOR UW PMD-AFVAL

27 PETFLESSEN
→ 1 TRUI

Het gerecycleerde plastic wordt hergebruikt in verschillende toepassingen. Zo worden van petflessen fleecetruien en vulsel voor winterjassen en kussens gemaakt. Van gerecycleerde flacons maakt men shampooflessen, afvalbakken en buizen.

670 ALUMINIUM BLIKJES
→ 1 FIETS

Het metaal wordt gesorteerd, gesmolten en gebruikt om nieuwe producten mee te maken. Zo heeft men slechts 670 blikjes nodig om 1 aluminium fiets te maken. Voor 1 auto heeft men 19 000 stalen conservenblikjes nodig.

DRANKKARTONS
→ KEUKENPAPIER

Van het karton worden verschillende nieuwe producten gemaakt: omslagen, keuken- en toiletpapier, papieren zakjes, kartonnen mapjes, eierdozen, servetten en krantenpapier.

WAARDEVOLLE GRONDSTOF

gerecycleerd, wat natuurlijk erg jammer is. Hele grote bussen, met een inhoud van meer dan acht liter, mag je overigens ook niet in de zak stoppen. Ze kunnen de band immers blokkeren.”

Zijn er nog dingen waarop we moeten letten?

“Sommige mensen bewaren naaldjes in een plastic flesje. Op zich een goed idee, want zo hergebruiken ze een lege verpakking. Maar als dat flesje vol zit, gooien ze het in de blauwe zak. Alstublieft, doe dat niet! Onze dames worden geregeld met zo'n verzameling naalden geconfronteerd en dat is geen pretje. Veilig is anders, zeker als het om injectienaalden gaat. Gebruikte naalden is kga. Voor het verzamelen van de naalden zijn op het recyclagepark speciale naaldcontainers beschikbaar. Veel mensen proppen ook verschillende soorten pmd-afval in elkaar. Een drankkarton in een

conservenblik, bijvoorbeeld. Heel vervelend, want dan kunnen we ze niet machinaal scheiden. In de zakken zitten ook veel petflessen die niet helemaal leeg zijn. Daardoor zijn ze te zwaar om van de band te worden geblazen. Ze belanden uiteindelijk bij het restafval.”

Wat gebeurt er uiteindelijk met het gesorteerde materiaal?

“We persen de verschillende fracties samen tot grote ballen. Die gaan dan naar een hele reeks bedrijven die ze als grondstof gebruiken. Niet te geloven wat ze er allemaal van maken. Fleece voor dekens en truien, plastic containers, fietswielen en -frames, noem maar op. Ik sta er zelf nog altijd van te kijken.”

En de restfractie?

“Die wordt verbrand. De energie die daarbij vrijkomt, wordt omgezet in elektriciteit. Veolia behaalde overigens een

WAT GEBEURT ER MET UW PMD-AFVAL?

De gevulde zakken worden gestockeerd in de sorteerhallen.

Het pmd-afval wordt razendsnel automatisch uitgesorteerd in verschillende fracties: witte petflessen, groene petflessen, blauwe petflessen, metalen blikken, aluminium, harde plastics, tetrablikken en de pmd-zak zelf.

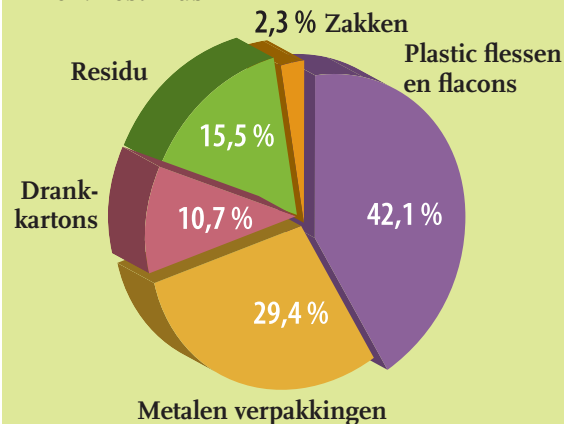
Hierna volgt een kwaliteitscontrole.

De verschillende fracties zijn gescheiden en klaar om geperst te worden.

SAMENSTELLING VAN HET PMD

Bron: Fost Plus

De verschillende materialen worden tot ballen geperst. Het materiaal is nu klaar om hergebruikt te worden in nieuwe producten

100 procent groene-energiecertificaat. Al onze machines draaien uitsluitend op groene stroom. Bovendien werken we met extra condensators op de elektriciteitscabine, waardoor ons stroomverbruik daalt. Een bedrijf dat actief is in de milieusector moet gewoon zelf het goede

voorbeeld geven. We mogen er best trots op zijn, maar ik vind het niet meer dan normaal!”

Bedankt voor het gesprek, Martine. En de groeten aan de dames!

DODE BLADEREN BRENGEN LEVEN IN DE TUIN!

Herfst. Vallende bladeren bedekken uw borders, groentebedden en bloemperken. Ruim ze niet op, maar laat ze rustig hun werk doen. Ze beschermen uw planten tegen de kou en houden de bodem in topconditie.

Vogels scharrelen vrolijk tussen de bladeren, op zoek naar insecten en ander voedsel. Altijd leuk om zien en het helpt ze de barre winter door. Eigenlijk zijn er in de tuin maar twee plaatsen waarop u best geen dode bladeren laat liggen: uw gazon en verhardingen, zoals een oprit of terras. Licht er een flinke laag op het gazon, dan zal het gras eronder verkommeren. Op een harde ondergrond vormen natte bladeren dan weer al snel

een spekglatte laag. Hark of veeg ze samen en bedek er uw borders mee.

HEILZAME HUMUSBONUS

In de winter zullen de dode bladeren in uw borders langzaam verteren. Tegen de zomer valt er vaak nauwelijks nog wat van te zien. De kostbare voedingsstoffen zitten nu in de bodem, zodat uw planten ze kunnen opnemen om te groeien en nieuw blad te vormen. Zonder die natuurlijke humusbonus verarmt de bodem. Uw planten doen het steeds minder goed. Als u ze

BLADAFVAL OP OVERSCHOT?

MAAK ER ZELF BLADAARDE VAN!

Bladaarde is gewoon compost van zuiver bladafval. De meeste bladeren verteren vrij snel, andere doen er jaren over. Om echte bladaarde te bekommen, moet u dus wel wat geduld oefenen. Maar het loont de moeite.

- Verzamel de bladeren in een draadbak. Vier paaltjes, enkele meter tuindraad en klaar is Kees.
- Maak de bodem los en leg er kriskras een laag takjes op. Dat zorgt voor een betere luchttoevoer en contact met de bodem. Vul de bak nu met dode bladeren. Meng er gerust wat grasmaaisel door. Dat versnelt het proces. Het toevoegen van kalk of andere compostversnellers is echt niet nodig.
- Zijn de bladeren al helemaal bruin en kurkdroog, voeg dan wat water toe. Meestal is dat niet nodig. Te nat is ook niet goed, want dan klitten vooral de onderste bladeren samen.
- Dek de bak af met een zeil, een laag stro of houtsnippers.

Als er nog wat vocht in de bladeren zit, verloopt de compostering aanvankelijk vrij snel. In een koude winter valt het proces bijna stil. U doet er goed aan om alles in het voorjaar om te zetten. Een tweede bak is dan wel handig. Voor gebruiksklare bladaarde rekent u best op een twintigtal maanden.

Half verteerde bladeren kunt u gebruiken bij het opzetten van een composthoop. Ze zijn ook ideaal om na de oogst uw groentebedden te bedekken. In het vroege voorjaar werkt u het bladafval dan gewoon onder.

dan geen compost of andere organische meststoffen geeft, kwijnen ze uiteindelijk weg.

ming. Dikker verhoogt het risico op broeien en verstikking.

VOORDELIG DEKBED

Uit een volledig bevroren bodem kunnen planten geen water halen. Dat wordt ze al snel fataal. Een flinke laag bladeren vormt een uitstekende isolatie. Ook knollen en bloembollen varen er wel bij. Ideaal is een luchtige laag van een tiental centimeter. Dunner biedt minder bescher-

KRACHTIGE ONKRUIDBESTRIJDER

Doordat een laag dode bladeren weinig of geen licht doorlaat, kunnen onkruidzaden in de bodem niet kiemen. Zo voorkomt u dat uw borders na de winter vol veldkers, boterbloem, brandnetel, muur- en andere woekerplanten staan.

TUINTIPS VOOR DE HERFST

- **Werk voor de grasmaaier**
Een groot gazon en heel veel dode bladeren? Zet uw grasmaaier op de hoogste stand en maai de bladeren weg. De maaier zuigt ze op en verkleint ze alvast. Daardoor zal uw bladafval ook sneller composteren.
- **De winter door met compost**
Geef uw gazon na de laatste maaibeurt een flinke portie compost. Zo helpt u het gras gezond de winter door en krijgt mos minder kans.
- **Nieuwe aanplantingen**
Veel bollen en knollen moeten nu dringend de grond in. Maar ook voor nieuwe aanplantingen is de herfst een goed seizoen. Een belangrijk voordeel is dat de bodem meestal voldoende vochtig is, waardoor de wortels zich goed ontwikkelen. De zon zal uw plantjes ook niet verschroeiën. Nieuwe aanplantingen

vragen nu wel een tikkeltje meer verzorging. Afdekken tegen de vrieskou is meestal aanbevolen.

- **Voer voor vogels**
Ook in de herfst zit er heel wat leven in uw tuin. Mezen gebruiken de nestkastjes nu als rustplaats. Met een voertafel lokt u zaadetende vogels naar uw tuin. Wel zorgen dat de kat er niet bij kan!

ECOLOGISCH TUINIEREN

De provincie Limburg biedt samen met heel wat Limburgse gemeenten lessenreeksen aan over ecologisch tuinieren. Zowel de biomoestuin als de ecologische siertuin komen aan bod. Ervaren lesgevers maken geïnteresseerden wegwijs in de theorie en de praktijk ... van plan tot uitvoering. Ziet u een biomoestuin of ecologische siertuin wel zitten, maar weet u niet goed hoe u eraan moet beginnen? Informeer bij uw gemeentebeheer naar de mogelijkheden. Doe het snel ... het aantal deelnemers is beperkt.

Meer info: Provincie Limburg, tel. 011 23 83 38, minaplanning@limburg.be, www.limburgecologisch.be

Geef ons heden geen reclaimedrukwerk

Er zijn natuurlijk
nog andere manieren om onge-
wenst reclaimedrukwerk te weren:

- Liever geen ongeadresseerde reclame?
Kleef de JA/NEE-sticker. De sticker is gratis
verkrijgbaar in uw gemeentehuis.
- Liever geen ongeadresseerde reclame
én ook geen regionale bladen?
Kleef de NEE/NEE-sticker.
- Wenst u geen reclaimedrukwerk op naam?
Surf naar www.robinsonlijst.be.

NEE
GRATIS PERS

NEE
RECLAMEDRUKWERK

VOOR DE TUINKABOUTERS

Wedstrijd: Rebus

MILIEUVRIENDELIJK KANTOORMATERIAAL TE WINNEN!

STUUR JE ANTWOORD VOOR 27 NOVEMBER NAAR:
 E-MAIL: WEDSTRIJD@LIMBURG.NET
 POST: LIMBURG.NET
 GOVERNEUR VERWILGHENSINGEL 32
 3500 HASSELT

DE NETTE QUIZ:

- FSC is de afkorting van?

  - FEDERAL SPORTS COMMITTEE, OF DE AMERIKAANSE VOETBALBOND.
  - FOREST STEWARDSHIP COUNCIL, OF DE RAAD VOOR GOED BOSBEHEER.
  - DE FOREST SAVE COUNCIL, EEN VERENIGING DIE ACTIE VOERT TEGEN HET KAPPEN VAN HET REGENWOUDE.
- PMD STAAT VOOR:

  - PLASTIC, METALEN VERPAKKINGEN EN DRANKKARTONS.
  - PLASTIC FLESSEN EN FLACONS, METALEN DRANKVERPAKKING EN DRANKKARTONS.
  - PLASTIC FLESSEN EN FLACONS, METALEN VERPAKKINGEN EN DRANKKARTONS.
- WANNEER IS ER MEER PMD AFVAL?

  - IN DE WINTER, WANT DAN ZIJN ER MINDER VERSE GROENTEN EN ETEN WE MEER UIT BLIK.
  - IN DE WINTER, WANT DAN WORDT ER VEEL SOEP GEDRONKEN EN VAAK KOMT DIE UIT BLIK.
  - IN DE ZOMER, WANT DAN DRINKEN MENSEN MEER FRISDRANKEN, VEEL MENSEN KIEZEN VOOR EEN PLASTIC VERPAKKING EN DAAROM IS ER DAN MEER AFVAL IN DIE PERIODE.
- HOVEEL KEER KUNNEN PAPIERVEZELS GERE CYCLEERD WORDEN?

  - SLECHTS ÉÉN KEER.
  - TWEE TOT VIJF KEER.
  - TOT WEL ACHT KEER.

9 7 0 5 0 2 9 0

DE AVONTUREN VAN AFVALMAN

